

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ (ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ)

Α΄ ΤΑΞΗ ΗΜΕΡΗΣΙΟΥ ΚΑΙ ΕΣΠΕΡΙΝΟΥ ΓΕΛ

ΕΝΔΕΙΚΤΙΚΕΣ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ

(Επισημαίνεται ότι οι απαντήσεις που προτείνονται για τα θέματα είναι ενδεικτικές. Κάθε άλλη απάντηση, κατάλληλα τεκμηριωμένη, θεωρείται αποδεκτή)

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- Το ένδυμα έχει πρακτική χρησιμότητα λόγω της προστασίας και κάλυψης που παρέχει.
- Με το ένδυμα εκφράζεται ο εσωτερικός κόσμος/ εξωτερικεύονται στοιχεία της προσωπικότητας του ατόμου.
- Το ρούχο λειτουργεί ως μέσο σύνδεσης της ιδιοσυγκρασίας με την κοινωνική ζωή/μέσο δήλωσης της κοινωνικής ταυτότητας. *[Το στοιχείο αυτό θα μπορούσε να αναφερθεί πρώτο, λειτουργώντας και ως θεματικό κέντρο της απάντησης]*

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

- Το γ.
- Με το παράδειγμα η συντάκτρια επεξηγεί, αποσαφηνίζει και αναδεικνύει με έναν πιο γλαφυρό και ελκυστικό τρόπο μία περίπτωση κατά την οποία διαπιστώνεται η σύνδεση ενδύματος και κοινωνικής ταυτότητας- εσωτερικού κόσμου/ιδιοσυγκρασίας. *[Απάντηση στην οποία η στοχοθεσία τίθεται αόριστα χωρίς αναφορές στο συγκεκριμένο κείμενο θεωρείται ημιτελής.]*

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

- Δήλωση συνυποδηλωτικής/ μεταφορικής χρήσης της γλώσσας
- Με τη χρήση αυτή δίνεται στο κείμενο περισσότερη ζωντάνια, καθώς συχνά τα δεδομένα αποδίδονται με έναν πιο υπερβολικό, αλλά και πιο εύληπτο τρόπο, με στόχο να προβληματίσουν τον αποδέκτη σχετικά με τη λειτουργία του ενδύματος.

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Παρατηρήσεις:

- Ο/Η μαθητής/-τρια μπορεί να επεκταθεί σε οποιαδήποτε στοιχείο επιθυμεί, αρκεί:
α) τα στοιχεία που παραθέτει να βρίσκονται σε ευθεία σύνδεση με το λογοτεχνικό κείμενο, χωρίς να αναλώνεται σε γενικόλογες αναφορές, β) Να ενεργοποιηθούν και οι δύο άξονες του ζητουμένου (σκέψεις και συναισθήματα).
- Ζητείται η τεκμηρίωση με στοιχεία του κειμένου (είτε με τη μορφή παράφρασης είτε με παράθεση χωρίων).
- Θετικά αξιολογείται η εστίαση του μαθητή/τριας σε κειμενικούς δείκτες, στον τρόπο γραφής χωρίων με ιδιαίτερο ενδιαφέρον, στην περίπτωση που ως στοιχεία δεν αξιοποιηθούν στο Θέμα 3. Π.χ. «να παραβιάσω το απαγορευμένο» (η χροιά των λέξεων που χρησιμοποιεί), η επιλογή της εσωτερικής εστίασης/ πρωτοπρόσωπης αφήγησης κ.ά.

Ενδεικτικοί άξονες της απάντησης:

Ο/Η μαθητής/-τρια θα μπορούσε να κατευθυνθεί προς σχόλια όπως τα εξής:

- Εκνευρισμός για τις δυσκολίες μιας γυναίκας της εποχής να κατακτήσει όσα μπορούσε να απολαύσει ένας άνδρας (σπουδές, επιτυχία...), την κοινωνική αδικία. Στην Ελένη πιστώνεται αδίκως μία παράβαση ενός παράλογου, αυστηρού κανόνα («να παραβιάσω το απαγορευμένο»).
- Θλίψη για την τραγική της κατάσταση, τη στιγμή που έφτασε να απαρνηθεί τον ίδιο της τον εαυτό (η μεταμφίεση λειτουργεί ως ένα σύμβολο της απάρνησης της ίδιας της ταυτότητάς της, της φύσης της, του ερωτισμού της...).
- Θαυμασμός για την επιτυχία της (η πρώτη ελληνίδα ζωγράφος με σπουδές) και το θάρρος της να μηχανευτεί το ριψοκίνδυνο τέχνασμα της μεταμφίεσης.